

Karakteristika ved begravelsestalen

- et situationelt, socialt og kommunikative fænomen

Situation

Formålet med den eulogistiske retorik været at bekræfte dødens realitet, at hjælpe folk med at komme overens med det faktum at vi er dødelige, at forandre forholdet i psykologisk forstand mellem den døde og de efterladte - og at genskabe/omarbejde forholdet mellem de efterladte.

Begravelsestalen som "public address"

Begravelsestalen er en retorisk form, som:

- 1) gives ved ceremoniel begivenhed for at hædre afdøde (kirke, mindehøjtidelighed, "gravkaffe")
- 2) gives til en offentlig forsamling, som allerede deler talers respekt, følelser og beundring for afdøde. Formålet er således i høj grad at forstærke disse følelser.

Intenderede effekt på publikum

Formålet med begravelsestalen er, at:

- 1) trøste og berolige de efterladte
- 2) hjælpe de efterladte med at komme overens med døden (at komme fra stadiet "fra personen, de kender" til "personen de kendte")
- 3) "fejre" /mindes den dodes liv

Retoriske strategier for at opnå ønsket effekt

Der benyttes følgende virkemidler for at opnå ønsket effekt:

- 1) biografisk genkendelse af den dodes liv
- 2) appellere til de efterlattes (religøse) tro for at styrke dem
- 3) koble symbolske aspekter af den dodes liv med de efterlattes liv – det inkluderer:

"...efforts to refer to specific events in the deceased's life that the audience members participated in, as well as the use of religious symbols to comfort the audience by reminding them of the promise of an afterlife, the faith of the deceased, or their own faith. Essentially, when eulogists talk about such things as how "uncle Ted used to love to take the grandchildren fishing," s/he is making an effort to invoke positive memories for the audience."

(fra engelsk afhandling om begravelsestaler, 1997)

Et sted som <http://www.squidoo.com/sampleeulogy> er et eksempel på en online guide til begravelsestaler, hvor man kan få en ide om de forventede og genremæssige konventioner for begravelsestalen.

Typiske elementer i begravelsestalen

Den sidste tid, lovprisning, formindskelse/forstørrelse af karaktertræk (også i billeder), metaforer om genfødsel, leve videre i erindring, respektfuldhed, afdæmpet, neutral stil.

Øvelsen

Struktur jeres diskussion, så I kan lave en 5-7 minutters fremlæggelse for holdet.

- 1) Diskuter først om I kan genkende disse fællestræk (listet på side 1). Mangler der nogle karakteristika? Er der noget særligt ved begravelsestaler i en dansk/amerikansk/xx kontekst?
- 2) Se på websites (mindet.dk, mydeathspace.com, respectance.com) og diskuterer i hvor høj grad de karakteristika, der er listet på side 1 - og som I har talt om - går igen. Besvar følgende spørgsmål i jeres diskussion.
 - a. Overvej i hvor høj grad de kommunikative muligheder/udfordringer nettet giver, eller hvorvidt nettet har været med til at skabe nye genretræk og nye strategier for begravelsestalen.
 - b. Kan I se nogle nye genretræk?
 - c. Hvordan forandres begravelsestalen af mediet?
 - d. Hvordan ændres forhold mellem retor og publikum?
 - e. Hvem er det, der taler her, til hvem og med hvilket formål?
- 3) Find en eller flere eksemplariske specifikke mindesider, I kan bruge som udgangspunkt for at forklare jeres observationer og tanker fra pkt. 2.